

QADRIYATLARVA KOMIL INSON TARBIYASI

Tolibova Saodat Xudoyberdi qizi

ShDPI magistranti

Tel: +9888 570 54 00

Annotatsiya: Maqolada yoshlar tarbiyasi. Yoshlarimiz milliy qadriyatlarsiz millat kelajagini tasavvur etish qiyin ma'sala ekanligi va ma'naviy meros, madaniy boyliklar, tarixiy va madaniy yodgorliklar muhim va mas'uliyatli ish ekanligi. Yoshlarni tarbiyalash, tarixning o'rni eng muhim ko'rsatkich sifatida belgilangan. ekanligini ilmiy jihatdan ochib berilgan va dalillangan.

Kalit so'zlar: oila, komil inson, qadiryat, xulq-atvori, axloqiy tuyg'ular, axloqiy bilim.

Аннотация В статье семья священна. Создание семьи – очень ответственное дело. Он — воплощение национального будущего в святом семействе. Воспитание молодежи, доведение ее до зрелости, привитие знаний, обеспечение домашнего и семейного воспитания является важнейшим показателем формирования духовно-просветительских мероприятий научно выявлено и доказано.

Ключевые слова: семья, ребенок, мораль, поведение, нравственные чувства, нравственные знания.

Abstract: In the article, the family is sacred. Building a family is a very responsible thing. He is the incarnation of the national future in the holy family. Educating young people, bringing them to maturity, imparting knowledge, making them home and family education is the most important indicator in the formation of spiritual and educational events. scientifically revealed and proven.

Key words: family, child, morality, behavior, moral feelings, moral knowledge.

Shubhasiz, milliy qadriyatlarsiz millat kelajagini tasavvur etish qiyin. Yurt boshimizning xalq qadriyatlarini tiklash va milliy o'zlikni anglash, kamol toptirishga alohida e'tibor qaratayotganligi ham aslida bejiz emas." Biz ma'naviy qadriyatlarni tiklashni milliy o'zlikni anglashning o'sishidan xalqning ma'naviy sarchashmalariga, uning ildizlariga qaytishdan iborat uzviy, tabiiy jarayon deb hisoblaymiz. Xalqning madaniy qadriyatlari, ma'naviy merosi ming yillar mobaynida Sharq xalqlari uchun qudratli ma'naviyat manbai bo'lib xizmat qilgan. Shunday ekan, aytmog'imiz mumkinki, xalq qadriyatlari kishilar, xususan yoshlarimizning o'z Vataniga sadoqat ruhida tarbiyalashda muhim ahamiyatga ega. Zero, ota-bobolarimizdan meros turkona qadriyatlar bamisoli yo'lni yorituvchi mash'ala, dillarga yorug'lik, ezgulik olib kiruvchi mo'jizadir. Ayni chog'da bu yuksak tuyg'ular farzandlarimiz ongi, shuurini charxlovchi, ularning kamoliga ziynat bag'ishlovchi betakror donishmandlikdir. Sharqona qadriyatlarimizni oyoqqa turg'izish maqsadida" Ma'naviyat va ma'rifat" respublika markazi," Oltin meros" kabi jamg'armalarning tashkil etilganligi ayni muddao bo'ldi. Jamiyatda yuksak ma'naviy fazilatlarni kamol toptirish, milliy mafkurani shakllantirish, yoshlarni boy madaniy merosimiz, tarixiy an'analarimizga, umuminsoniy qadriyatlarga hurmat, vatanga muhabbat ruhida tarbiyalash mamlakatimizda amalga oshirilayotgan barcha islohotlarning hal qiluvchi omilidir. Shuni alohida e'tirof etishimiz kerakki, o'zbek xalqining milliy qadriyatlari uzoq tarixiy davrni qamrab oladi. Binobarin, milliy qadriyatlar ham tarixiy xususiyatlarga ega. Millat qancha qadimiy bo'lsa, uning qadriyatlari ham shu kabi ko'hnadir. Qadriyatlar hech mubolag'asiz xalq tarixi, millat qiyofasidir. Qadriyatlar kimlarningdir, shunchaki, xususiy uylarning mahsuli emas. Ayni paytda uning mavjudligi hali ayrimlarning irodasiga bog'liq kechmaydi. Milliy qadriyatlar Turkiy xalqlar tarixining yirik tadqiqotchisi V. V. Bartol'dning" Eski turklarda milliy vijdonning shakllanganligiga shubha bo'lishi mumkin emas" degan fikrida turkiy qadriyat tuyg'ularining ko'hna tarixi ham aks etadi Olimlarimizning zahmatli, betakror mehnatlari evaziga fanga ma'lum qilingan" Jayxun madaniyati", " Katta minor madaniyati", " Sopolda madaniyati"

singari o'nlab qadimiy madaniy qatlamlar butun dunyo ma'rifat ahlini hayratga solmoqda. Bu madaniyat topilmalari yurtimizni juda qadimiy davrlardan yuksak darajadagi milliy qadriyatlar diyori bo'lganligini isbotlaydi. Asrlar davomida ajdodlarimizning aql-zakovati ila yuzaga kelgan milliy qadriyatlar inson shaxsining har tomonlama kamol topishida yetakchi omildir. Shuni yanada teran idrok qilmoq kerakki, davr kishisi, xususan yoshlarning ongini mazmunan boyitib borish beqiyos ahamiyatga ega. Insoniyat hayotining uzoq asrlik tarixi yana shundan dalolat beradiki, odamlar ongida milliy qadriyatlar tushunchalarining mujassam bo'lishligini ta'minlamay turib, komil inson to'g'risida gapirmoqlik mumkin emas. Birinchi Prezidentimiz Islom Karimov o'zining "O'zbekiston XXI asr bo'sag'asida: xavfsizlikka tahdid, barqarorlik shartlari va taraqqiyot kafolatlari" nomli kitobida qayd qilganidek: "Xalqning madaniy qadriyatlari, ma'naviy merosi ming yillar mobaynida Sharq xalqlari uchun qudratli ma'naviyat manbai bo'lib xizmat qilgan". Afsuski, totalitar siyosat hukmronlik qilgan yillarda xalqimizning asrlar sinovidan o'tgan, sayqal topgan milliy qadriyatlari xasdek oyoq osti qilindi. Buning oqibati barchaga ma'lum. Xalqning ma'naviy- ma'rifiy komilligi nursizlana bordi. Mutelikka moyilligi kuchaydi. Shuning uchun ham mustamlakachilar xalqlari o'z ona tilidan, hoy ziyobaxsh, tarixan, milliy qadriyatlaridan mahrum etish yo'lini tutdilar. Bu yo'lda turli g'oyalar, nazariyalar ishga solindi. Jumladan, "shaklan milliy, mazmuniy sotsialistik" madaniyat bayrog'i ostidagi harakatlar faqat milliylikni so'ndirishga xizmat qilishi kerak edi. Chor mustamlakachilari hukmronlik qilgan davrlarda, o'lkada milliy urf-odat va qadriyatlarni toptash borasida amalga oshirilgan razilliklarni arxiv hujjatlari isbotlab turibdi. Arxiv hujjatlarini tadqiq etgan olimlarimizning (Mahmud Ahmedov) aniqlashlaricha, O'zbekiston markaziy arxivining Turkiston general-gubernatori idora hujjatlari orasida ayni musulmonlar kiyib yuradigan turli xil bosh kiyimlar va ularni qaysi joyda kiyish, qaysi joylarda kiymaslik haqida ikki marotaba 1893-yil 5-oktyabrda va 1897-yil 3-noyabrda farmon chiqarilgan. Mazkur farmonlarda turli anjumanlarda musulmonlarga Xos bosh kiyimlar" rus xalqlari hurmati uchun

yechib qo'yilishi, ya'ni bosh yalang o'tirish kerak" degan o'ta razilona talab ham qo'yilgan. 1901-yil 21-mayda Ichki ishlar vazirligi Diniy nazorat, departament va Bosh shtabning maslahati bilan" Musulmonlar bosh kiyimlarini qayerda kiyishi va kiymasligi haqida ochiqchasiga farmon chiqardi: Mana o'sha buyruqdan ko'chirma:"... hamma musulmon xalqi bosh kiyimini faqat o'zlari yashaydigan joylarda: uylaridami, ko'chalaridami, milliy kiyimlariga yarashadigan bosh kiyimlarini bemalol kiyib yuraversinlar". Chor mustamlakachilari kun sayin milliy qadriyatlarimizning unut bo'lishiga, o'z madaniyatini targ'ib etishga intilgan. Sho'ro saltanati davrida o'zimizdan chiqqan manqurtlarning milliylikni inkor qilishga qaratilgan qator" kashfiyotlarini" eslasak ko'ngil cho'kadi." Nazariyotchilar" shu darajada yuz tuban ketdilarki, hatto choyxona devorlaridagi dutorni ham" eskilik sarqiti" deya asosladilar. Uzoq yillar davom etgan bunday nooqilona siyosat xalqning milliy qadriyatlari ravnaqini og'ir oqibatlariga olib keldi. Milliy qadriyatlardan uzoqlashish oqibatida jamiyatda shunday avlod vakillari shakllandiki, ularning ko'pchiligida milliy vijdon, o'z vataniga bo'lgan muqaddas tuyg'ular xira tortib qoldi. Ayrimlarning dunyoqarashlarida Vatan istiqlolining taqdiriga loqayd va befarqlik tushunchasi ustuvorlikni egalladi.

Adabiyotlar ro'yhati:

1. Bekmurodov M, Rashidova M, "Mo'zeyShunoslik".T.2006 yil.
2. B.I.Fransiv" Tafakkur gulshani".T.1981 yil.
3. Kaykovus "Qobusnoma".T.1994 yil.
4. Yusupov YE. T.199." Madaniy marifiy faoliyat asoslari".T. 2000 yil.
5. Shavkat o'g'li, Nomozov Xurshid. "JAMIYATDA INTERNET-MAKON RESURSLARIDAN FOYDALANISH SOHALARI." *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS* 1.2 (2024): 113-118.
6. Shavkat o'g'li, Nomozov Xurshid. "JAMIYATDA INTERNET-MAKON KONTENTLARI TA'SIRIDA SODIR BO'LAYOTGAN NEGATIV IJTIMOIYLASHUV SHAKLLARI." *TANQIDIY NAZAR, TAHLILYIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR* 1.2 (2024): 52-58.

7. Shavkat o'g'li, Nomozov Xurshid. "JAMIYAT IJTIMOIYLASHUVIDA INSTITUTLARI O'RNI VA INTERNET-MAKONNING UNDAGI O'RNI." *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION* 1.2 (2024): 83-88.
8. Shavkat o'g'li, Nomozov Xurshid. "INTERNET-MAKON MOHIYATI, GENEZISI VA ZAMONAVIY TARKIBI." *TANQIDIY NAZAR, TAHLILiy TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR* 1.2 (2024): 48-51.
9. Shavkat o'g'li, Nomozov Xurshid. "YOSHLARDA MA'NAVIY-MAFKURAVIY IMMUNITETNI MUSTAHKAMLASHDA INTERNETNING ROLI." *PHILOSOPHY AND LIFE INTERNATIONAL JOURNAL* 3 (18) (2022).
10. Shavkat o'g'li, Nomozov Xurshid. "THREATS TO INFORMATION SECURITY IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS." *Gospodarka i Innovatsije*. 22 (2022): 229-231.
11. Shavkat o'g'li, Nomozov Xurshid. "AXBOROT XURUJINING O'SMIRLAR HAYOTIGA TA'SIRI." *QO'QON UNIVERSITETI XABARNOMASI* (2023): 1285-1287.
12. Shavkat o'g'li, Nomozov Xurshid. "YUKSAK AXBOROT MADANIYATI-INTERNET-MAKON RESURSLARIDAN RATSIONAL FOYDALANISH SHARTI." *Research Focus International Scientific Journal* 2.6 (2023): 105-110.
13. Номозов, Х. "ИНТЕРНЕТ-МАКОН ТАЪСИРИДА СОДИР БЎЛАЁТГАН НЕГАТИВ ИЖТИМОЙЛАШУВ ШАКЛЛАРИ." *Философия и право* 26.3 (2023): 232-235.
14. Nomozov, Xurshid. "INTERNET-MAKON MOHIYATI, GENEZISI VA ZAMONAVIY TARKIBI." *Farg'ona davlat universiteti* 3 (2023): 67-67.
15. Nomozov, Xurshid. "INTERNET-MAKON RESURSLARIDAN FOYDALANISH SOHALARI." *Development and innovations in science* 2.7 (2023): 8-14.

